

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
МЕЃУНАРОДНА
СОРАБОТКА

УЕЛМА

ПОСТИЗБОРНИ ПОЛИТИЧКИ ТЕМИ

февруари 2017, Скопје

Наслов:

Постизборни политички теми

Издавачи:

Македонски центар за меѓународна соработка (МЦМС)

Телма телевизија

За издавачот:

Александар Кржаловски, прв извршен директор на МЦМС

Гонце Јаковлеска, извршен директор на МЦМС

Атанас Кировски, главен и одговорен уредник на Телма телевизија

Автор:

Гонце Јаковлеска, МЦМС

Скопје, февруари 2017 година

Овој текст е достапен за користење под лиценца:

НаведиИзвор-СподелиПодИстиУслови 2.5 Македонија (CC BY-SA 2.5 МК)

Мислењата што се изразени овде им припаѓаат на авторите и не ги одразуваат ставовите на издавачите на овој извештај.

Контакт:

mcms@mcms.mk

Содржина

1. Вовед.....	3
2. Методологија.....	3
3. Формирање влада и решавање на политичката криза.....	3
4. Рејтинзи на политички партии.....	5
5. Платформи.....	6
6. Специјално јавно обвинителство.....	8
7. Влијание на странски држави.....	8
8. Релации и стратешки партнерства.....	11
9. Заклучоци.....	15
10. За издавачите.....	16
11. Контакти.....	17

1. Вовед

Телевизија Телма и Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) спроведоа истражувања на јавното мислење за актуелни политички теми. Темата на ова телефонско истражување беше јавното мислење за состојбата предизвикана од процесот на формирање влада по изборите во декември 2016 година. Истражувањето е дел од проектот „Топ тема на ваша страна“ поддржана од УСАИД. Анкетата ја спроведе агенцијата М-проспект.

2. Методологија

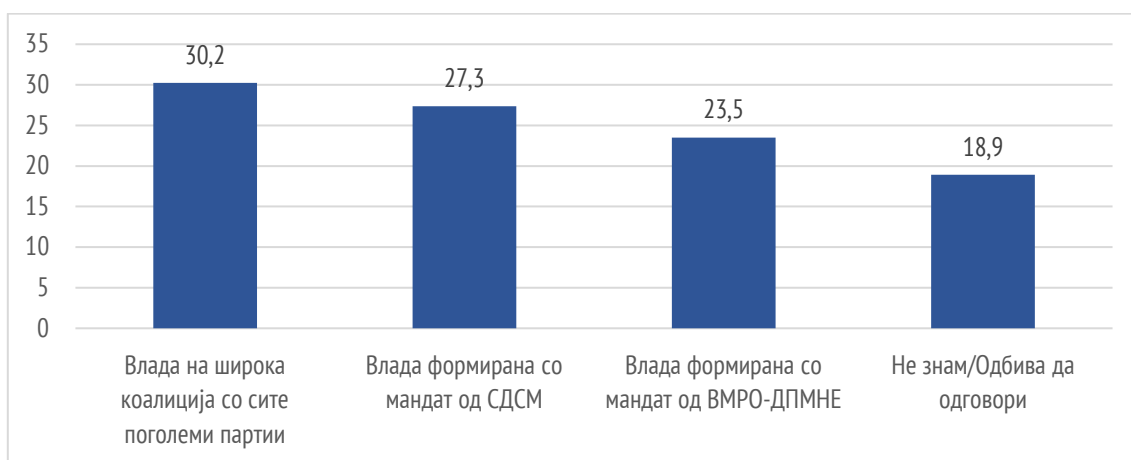
Анкетата беше телефонски спроведена во период помеѓу 4 и 10 февруари 2017 година, на национално репрезентативен примерок од 1000 испитаници. Примерокот е повеќестепен стратификуван примерок, репрезентативен според пол, возраст, етничка припадност и место на живеење.

Анкетата се спроведуваше на македонски и албански јазик. Набљудуваната популација се полнолетни (18+) лица граѓани на Р. Македонија. За да се исполни критериумот за случаен избор користен е методот „Следен роденден“.

Сите резултати се урамнотежени (пондерирани) според мината историја на гласање на испитаниците за да се обезбеди политички репрезентативен примерок како стандардна пракса во светот за справување со понискиот одзив на одредени гласачи на анкетни истражувања. Сите резултати се подложни на статистичка грешка од $\pm 3,1\%$ со прифатливо ниво доверба: 95,0%.

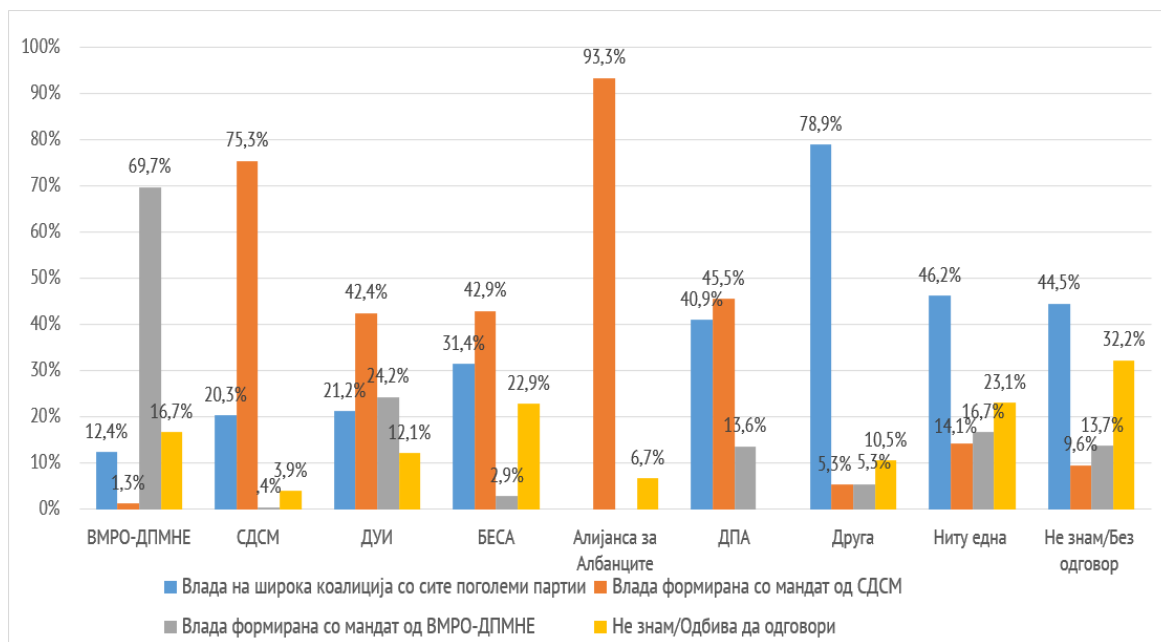
Анкетата ја спроведе агенцијата М-проспект од Скопје.

3. Формирање влада и решавање на политичката криза

Графикон 1 - Според Вас, кое би било најдоброто решение за формирање на следната Влада, откако Никола Груевски го врати мандатот?

Прилично се изедначени граѓаните во изборот на одговорите на прашањето за најдоброто решение за формирање на Влада, откако Никола Груевски го врати мандатот. Најголем број, 30,2% одговориле дека тоа е влада на широка коалиција, со сите поголеми партии. За Влада формирана од СДСМ се изјасниле речиси 3 процентни поени помалку (27,3%), а за Влада формирана од ВМРО-ДПМНЕ, 23,5%. Најподдржаното решение има изедначена поддршка кај етничките Македонци и етничките Албанци, 30,3%, односно 30,2%. Видлива е разликата во поддршката на влада формирана од СДСМ, 44,4% од етничките Албанци се определиле за ова решение, наспроти 22,1% од етничките Македонци. Впечатливи се и разликите кај „влада формирана од ВМРО-ДПМНЕ“ за кое се определиле 28,3% од етничките Македонци наспроти 7,1% од етничките Албанци.

Графикон 2 - Најдоброто решение за формирање на следната Влада

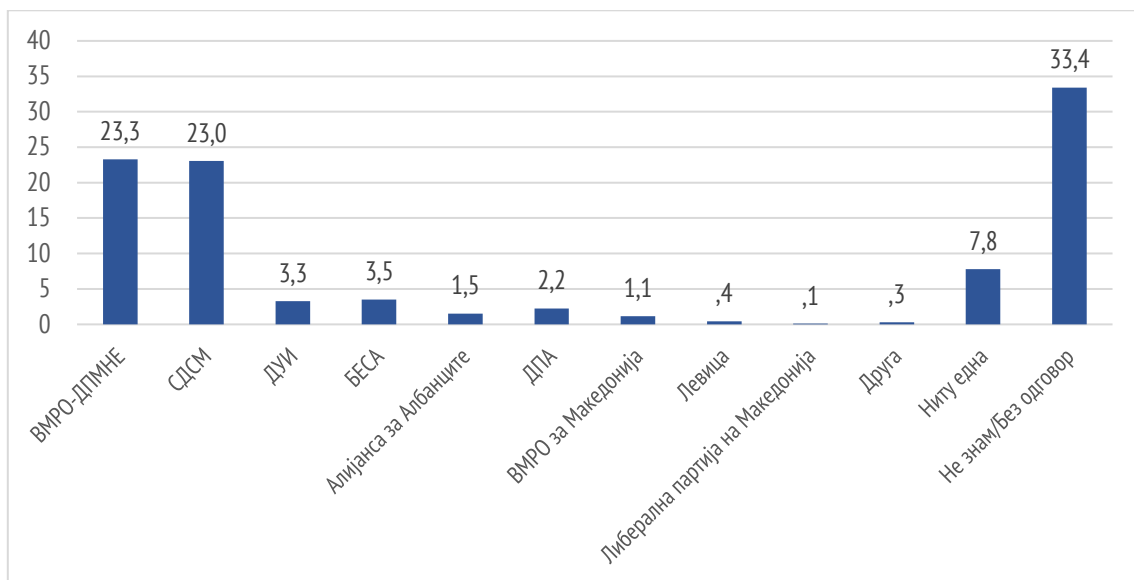
Како што може да се види од графиконот погоре, гледано од аспект на тоа за кого ќе гласаат, владата формирана од СДСМ има најголема поддршка кај гласачите на сите политички партии кои влегоа во новиот парламент, освен кај ВМРО-ДПМНЕ.

Графикон 3 - Дали се согласувате дека нови предвремени парламентарни избори се решение за политичката криза?

Мнозинството граѓани не се согласуваат дека нови предвремени парламентарни избори ќе бидат решение за политичката криза (56,5%) наспроти 38,6% кои се согласуваат со оваа изјава. Етничките Албанци предничат во несогласувањето, 71,1% не сакаат нови избори, наспроти 51,6% од етничките Македонци. Додека, 43,7% од етничките Македонци рекле дека се согласуваат со нови избори, кај етничките Албанци тој број е за скоро 20 процентни поени понизок(24,9%). Нови избори сакаат мнозинството од оние кои гласаат за ВМРО-ДПМНЕ (70,5%), додека кај сите останати парламентарни партии, мнозинството не се за таа опција. На пример, 100% од приврзаниците на Алијансата за Албанците се против избори, 81,5% од приврзаниците на СДСМ, 71,9% од приврзаниците на ДУИ, 69,4% од оние на Беса и 50% од оние на ДПА.

4. Рејтинзи на политички партии

Графикон 4 - Доколку утре се одржат предвремени ПАРЛАМЕНТАРНИ избори за која партија би гласале?

Воочлива е изедначеноста на поддршката на ВМРО-ДПМНЕ (23,3%) и СДСМ (23%) во оваа проверка на рејтинзите на политичките партии, направена за помалку од два месеци од последните предвремени парламентарни избори. Исто така, забележливо е намалувањето на поддршката на ДУИ (3,3%) во однос на претходната проверка направена во ноември (6,6%) и порастот на поддршката за Беса (3,5%) во однос на претходната проверка (2,7%).

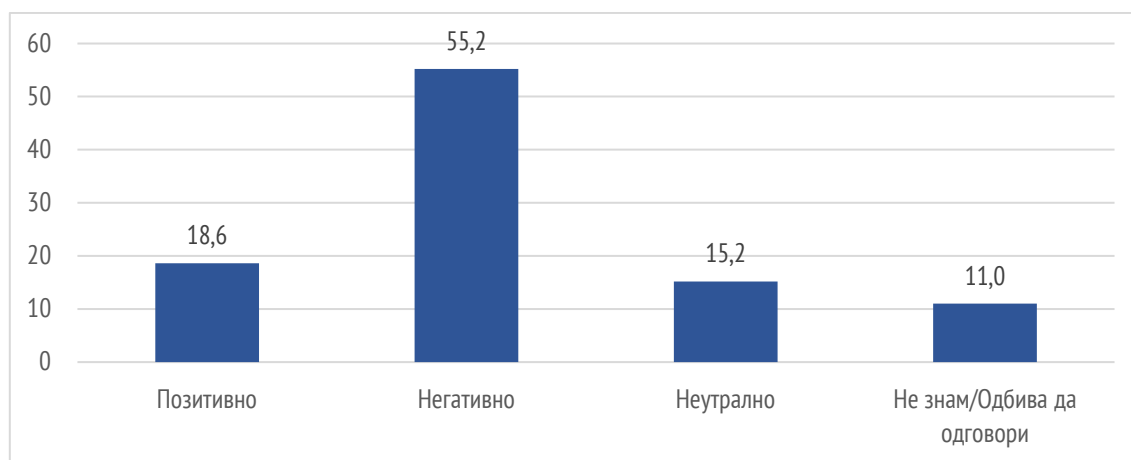
Кај етничките Македонци, поддршка за ВМРО-ДПМНЕ (30,6%) и СДСМ (23,8%) се разликува за околу 7 процентни поени. Кај етничките Албанци најголема е поддршката за СДСМ (20,4%) по кои следува Беса со 15,1% и ДУИ со 14,2%. Целосно изостанува поддршката за ВМРО-ДПМНЕ.

	Ноември 2016			Февруари 2017		
	ВКУПНО	Македонци	Албанци	Вкупно	Македонци	Албанци
ВМРО ДПМНЕ	23.3%	30.9%	.0%	23.3%	30.6%	.0%
СДСМ	19.4%	22.7%	6.0%	23.0%	23.78%	20.44%
ДУИ	6.6%	0.1%	29.2%	3.3%	0.14%	14.22%
ДПА	3.3%	.0%	14.7%	2.2%	.0%	10.22%
Алијанса за Албанците	1.9%	.0%	8.7%	1.5%	.0%	6.67%
БЕСА	2.7%	.0%	12.2%	3.5%	.0%	15.11%
Друга	4.6%	5.5%	.0%	2.0%	2.36%	1.33%
Ниту една	5.5%	5.9%	3.6%	7.8%	6.82%	10.67%
Не знам/Одбива да одговори	32.7%	35.0%	25.7%	33.4%	36.30%	21.33%

Табела 1 - Споредба на рејтинзите на политичките партии од аспект на етничка припадност

Податоците презентирани во табелата погоре овозможуваат да се направи споредба на рејтинзите на политичките партии во ноември 2016 година и во февруари 2017 година и да се анализира дали растеле, стагнирале или се намалувале во овие два месеци.

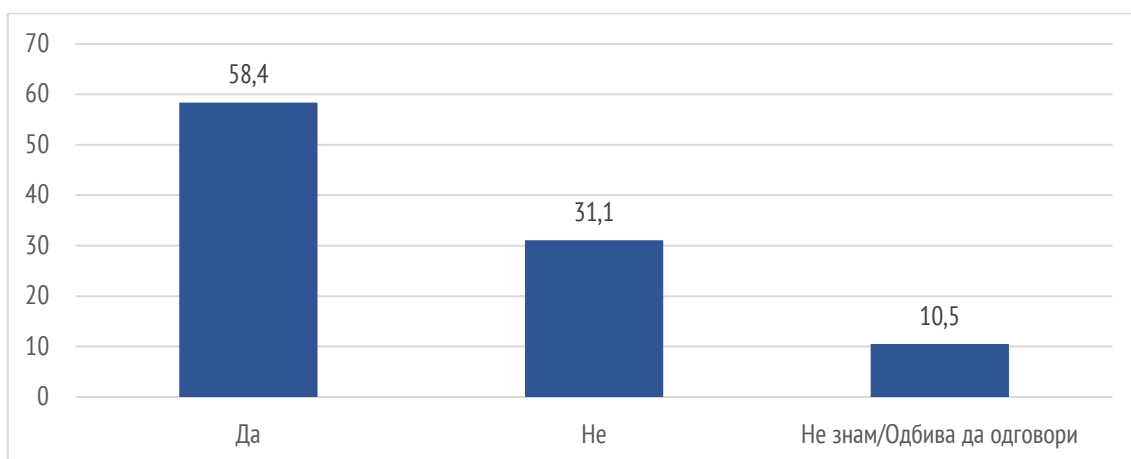
5. Платформи

Графикон 5 - Како е генерално Вашето мислење за заедничката платформа усвоена од ДУИ, Алијанса за Албанците и Беса?

Повеќе од половината од испитаниците (55,2%) имаат негативно мислење за платформата на ДУИ, Алијансата на Албанците и Беса. Позитивно за неа се изјасниле 18,6%, а на 15,2% им се сеедно. Притоа, речиси изедначен е процентот на Македонците кои не ја поддржуваат (71,5%) и етничките Албанци кои ја поддржуваат (74,7%). Оваа платформа има поддршка од 0,4% од етничките Македонци, додека 5,8% од етничките Албанци не ја поддржуваат. Гледано по региони, најголема е поддршката во Полог, а најмала во Вардарскиот и Пелагонискиот регион (0%). Интересно е тоа што на ова прашање има разлика и меѓу испитаниците мажи и жени. Поддршката кај мажите (25,9%) е за 14,6 процентни поени повисока отколку кај жените (11,3%).

Ниту еден од приврзаниците на ВМРО-ДПМНЕ не одговорил дека ја поддржува оваа платформа, додека, позитивно мислење за неа имаат 17,3% од приврзаниците на СДСМ. Кај гласачите на партиите на етничките Албанци поддршката е значајно поголема и се движи од 87,5% кај оние на ДУИ до 68,2% кај оние на ДПА. Негативно мислење за овој документ имаат 86,8% од гласачите на ВМРО-ДПМНЕ и 49,4% од гласачите на СДСМ. Кај гласачите на партиите на етничките Албанци овие бројки се доста пониски па изнесуваат од 13,6% кај гласачите на ДПА, преку 9,4% и 5,4% кај гласачите на ДУИ и Беса до 0% кај гласачите на Алијанса на Албанците.

Графикон 6 - Според Вас, дали е потребно двете најголеми македонски политички партии (ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ) да формираат своја платформа?

Мнозинство од испитаниците (58,4%) сметаат дека е потребно двете најголеми македонски политички партии (ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ) да формираат своја платформа. Гледано од аспект на етничка припадност, оваа идеја има приврзаници и кај 64,7% од етничките Македонци, додека 27% рекле дека тоа не е потребно. Кај етничките Албанци, оваа идеја повеќе нема (46,2%) отколку што има (37,3%) поддршка. Регионално, најголема е поддршката во Источниот (72,3%) и во Вардарскиот (70,6%) регион, а најмала во Југозападниот регион (49,7%).

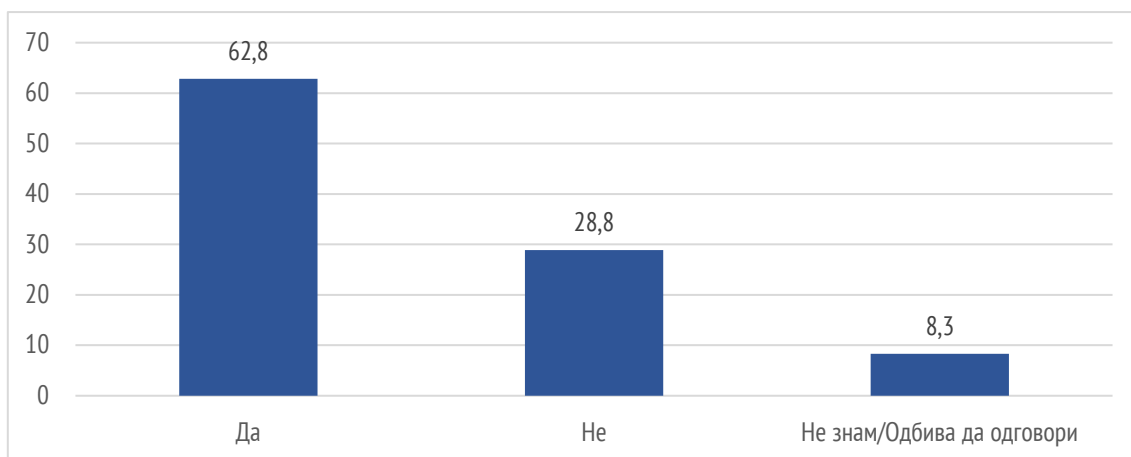
Како што може да се види од табелата подолу, гласачите на ВМРО-ДПМНЕ (74,8%) најмногу ја поддржуваат оваа идеја, а најмала поддршка таа има кај гласачите на ДУИ.

Дали е потребно двете најголеми македонски политички партии (ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ) да формираат своја платформа?			
За која партија ќе гласате?	Да	Не	Не знам/одбива да одговори
ВМРО-ДПМНЕ	74,8%	21,7%	3,6%
СДСМ	49,8%	42,0%	8,3%
ДУИ	34,2%	65,8%	0,0%
Беса	36,3%	41,9%	22,7%
Алијанса на Албанците	29,0%	64,0%	6,9%
ДПА	49,1%	50,9%	0,0%

Табела 2 - Ставови на гласачите на политичките партии за формирањето платформа на македонските партии

6. Специјално јавно обвинителство

Вкупно 62,8% од граѓаните сметаат дека е потребно да се продолжи периодот во кој Специјалното јавно обвинителство (СЈО) може да покренува обвиненија. Малцинство од 28,8% се изјасниле против. Гледано низ етничка призма, етничките Албанци (82,7%) даваат многу поголема поддршка на СЈО во однос на етничките Македонци (56,5%).

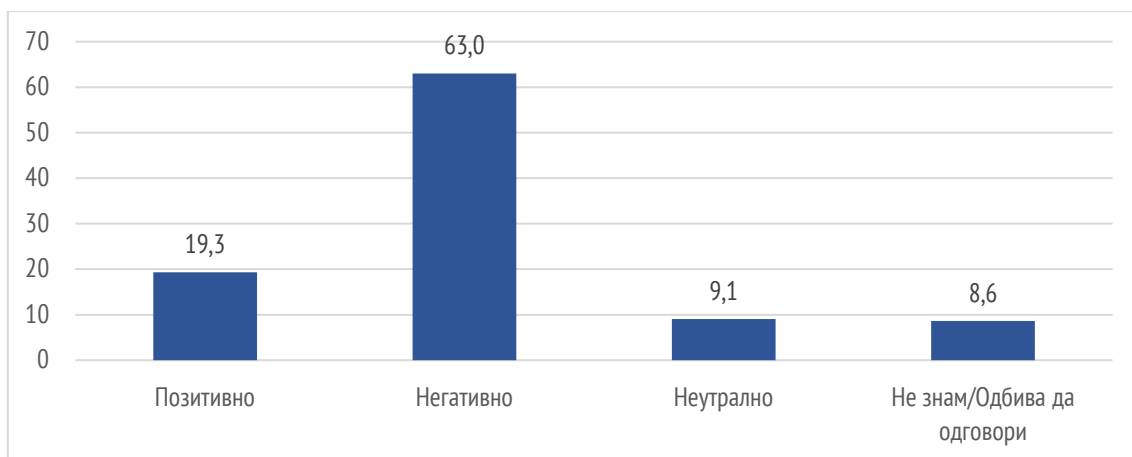

Графикон 7 - Според Вас, дали е потребно да се продолжи периодот во кој Специјалното Јавно Обвинителство (СЈО) може да покренува обвиненија?

Гледано пак низ партиска призма, односно од аспект на тоа за кого гласале испитаниците, само кај гласачите на ВМРО-ДПМНЕ таа поддршка е малцинска и изнесува 20,5%. Кај сите други се движи над 70%. Најголема е кај Алијансата на Албанците, 100%, потоа следуваат гласачите на СДСМ со 93,9%, 87% од гласачите на ДПА се изјасниле позитивно за продолжувањето на мандатот на СЈО, 82,4% од гласачите на Беса и 75,8% од гласачите на ДУИ.

7. Влијание на странски држави

Мнозинство од граѓаните (63%) имаат негативно мислење за средбата на претставниците на албанските партии од Македонија со премиерот на Република Албанија, Еди Рама. Позитивно се изјасниле 19,3%. Меѓу поддржувачите, само 1,4% се етнички Македонци, а 73,7% се етнички Албанци. Високи 79,2% од Македонците не ја оправдуваат оваа средба како и 14,3% од етничките Албанци. И овде може да се забележи разлика во одговорите на мажите и жените. Имено, поголем е процентот на мажите кои имаат позитивно мислење за оваа средба (23,7%) во однос на жените (14,8%). Жителите на Југоисточниот регион се најбројни меѓу оние кои имаат негативно мислење (84,1%), а оние од Полог (35,2%) се на другиот крај од оската, односно се најмалобројни меѓу оние кои имаат негативно мислење.

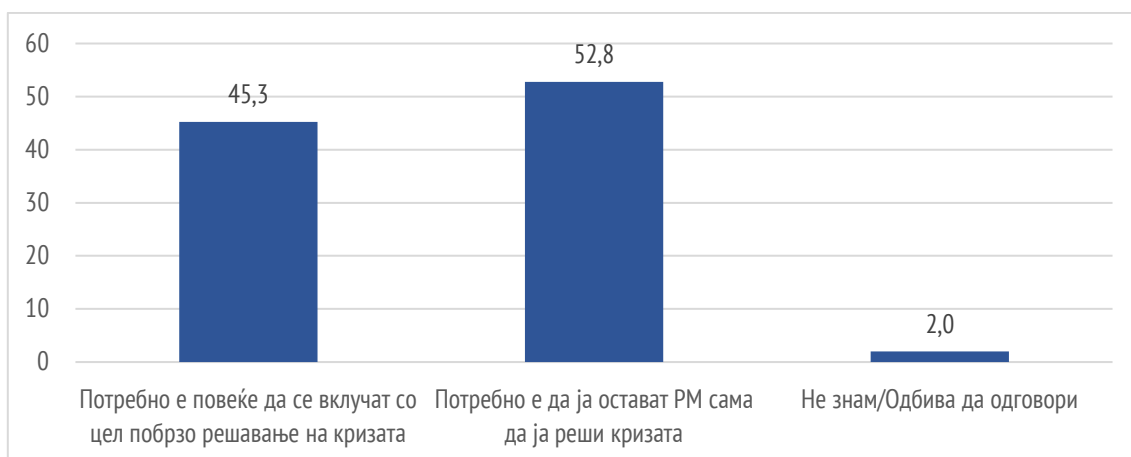
Графикон 8 - Како е Вашето мислење за средбата на претставници на Албанските партии од Македонија со Албанскиот премиер Еди Рама?

Во табелата 3 може да се види каков е ставот на испитаниците, потенцијални гласачи за одредени политички партии. Најизразено негативно мислење за оваа средба имаат гласачите на ВМРО-ДПМНЕ (90,6%), а најизразено позитивно мислење имаат гласачите на ДПА (90%).

Како е вашето мислење за средбата на претставници на албанските партии од Македонија со албанскиот премиер Еди Рама?				
За која партија ќе гласате?	Позитивно	Негативно	Не знам/	Одбива да одговори
ВМРО-ДПМНЕ	1,8%	90,6%	3,6%	4,0%
СДСМ	19,5%	59,1%	13,1%	8,3%
ДУИ	83,2%	12,0%	2,1%	2,7%
Беса	74,2%	23,3%	0,0%	2,5%
Алијанса на Албанците	66,1%	20,1%	13,8%	0,0%
ДПА	90,0%	10,0%	0,0%	0,0%

Табела 3 - Ставови на гласачите на политичките партии за средбата со премиерот на Р. Албанија

Иако прилично изедначени, сепак во мала предност од 7,5 процентни поени се испитаниците кои сметаат дека Европската Унија треба да ја остави Македонија сама да ја реши кризата (52,8%) во однос на оние кои бараат поголемо вклучување (45,3%).

Графикон 9 - Како е Вашето мислење за улогата на Европската Унија во решавање на политичката криза во Македонија?

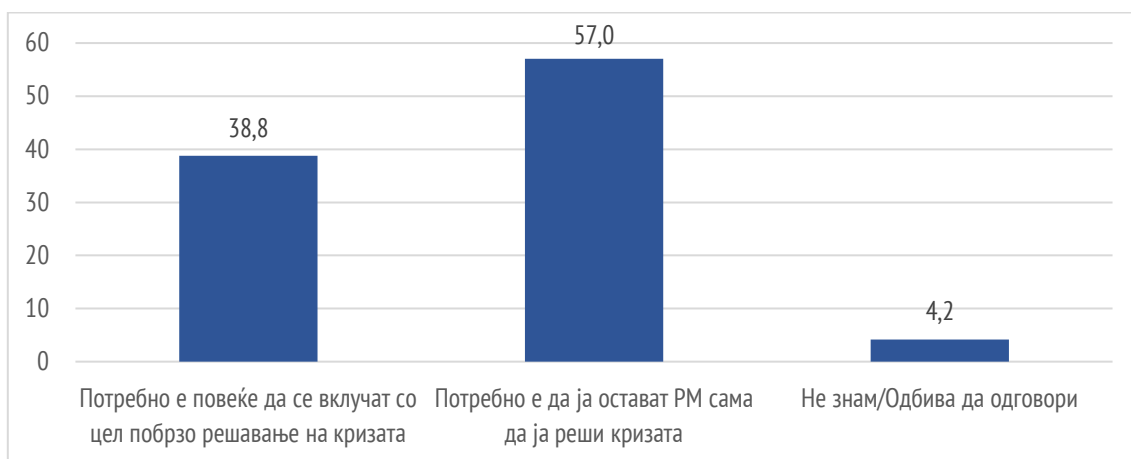
Поголемо вклучување на ЕУ бараа оние со повисоко образование, како што се оние со вишо (59,8%), високо (56,2%) или оние со постдипломски студии (56,7%). Регионално гледано, во жителите на Полог (63,3%) во најголем процент очекуваат вклучување на ЕУ во надминувањето на кризата, додека оние од Источниот регион (77,4%) се најголеми застапници на идејата дека Македонија треба сама да си ја реши кризата.

Вклучувањето на ЕУ е повеќе посакувано од етничките Албанци (76,5%) во однос на етничките Македонци (34,9%), односно етничките Македонци (63%) во поголема мерка сакаат Македонија сама да ја надмине кризата во однос на етничките Албанци (21,2%).

Партиската определба влијае на одговорите на ова прашање па така, за самостојно решавање на кризата најчесто се изјаснувале потенцијалните гласачи на ВМРО-ДПМНЕ (83,8%). Сите други имаат малцинска поддршка за оваа изјава која се движи од 28,6% кај гласачите на СДСМ до 0% кај гласачите на Алијансата на Албанците. И обратно, по 100% поддршка на вклучувањето на ЕУ во решавањето на кризата кај гласачите на Алијансата на Албанците, 91,4% кај гласачите на Беса, 87% кај гласачите на ДПА, 71,9 кај гласачите на ДУИ и 71,1% кај гласачите на СДСМ, најниска е поддршката кај гласачите на ВМРО-ДПМНЕ и изнесува 15,4%.

Како кај Европската Унија, слична е ситуацијата и со Соединетите Американски Држави, мнозинството испитаници (57%) рекле дека Македонија треба сама да ја реши кризата. Вкупно 38,8% сметаат дека е потребно поголемо вклучување на САД во решавањето на кризата. Очекувањата од вклучување на САД во решавањето на кризата се зголемуваат со зголемувањето на нивото на образование кај испитаниците и тоа од 15,8% кај оние со незавршено основно образование до 54% кај оние со завршени постдипломски студии. И обратно, поддршката на самостојно решавање на кризата се намалува со зголемувањето на нивото на образование од 84,2% кај оние со незавршено основно до 43,4% кај оние со завршени постдипломски студии. Како и кај ЕУ, и овде, жителите на Источниот регион (77,5%) му даваат најголема поддршка на самостојното решавање на кризата, за разлика од оние од Полог (55%) кои во најголема мерка бараат поголемо вклучување на САД.

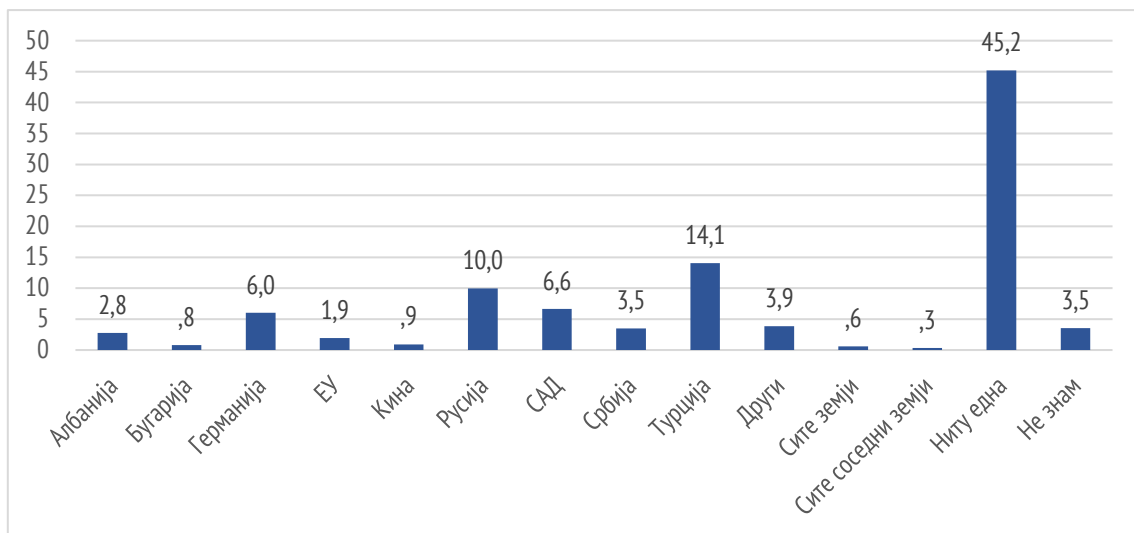
Мнозинство од етничките Македонци (64,7%) му даваат поддршка на самостојното решавање на кризата, наспроти мнозинството етнички Албанци (63,6%) кои сметаат дека е потребно поголемо вклучување на САД во решавањето на кризата.

Графикон 10 - Каково е Вашето мислење за улогата на САД во решавање на политичката криза во Македонија?

И овде има влијание политичката определба, па така, највисока поддршка на самостојното решавање на политичката криза даваат гласачите на ВМРО-ДПМНЕ (78,8%), потоа следуваат гласачите на ДУИ (44,7%), на СДСМ (39,2%), на Алијансата на Албанците (31,3%), на Беса (22,9%) и на ДПА (13,2%).

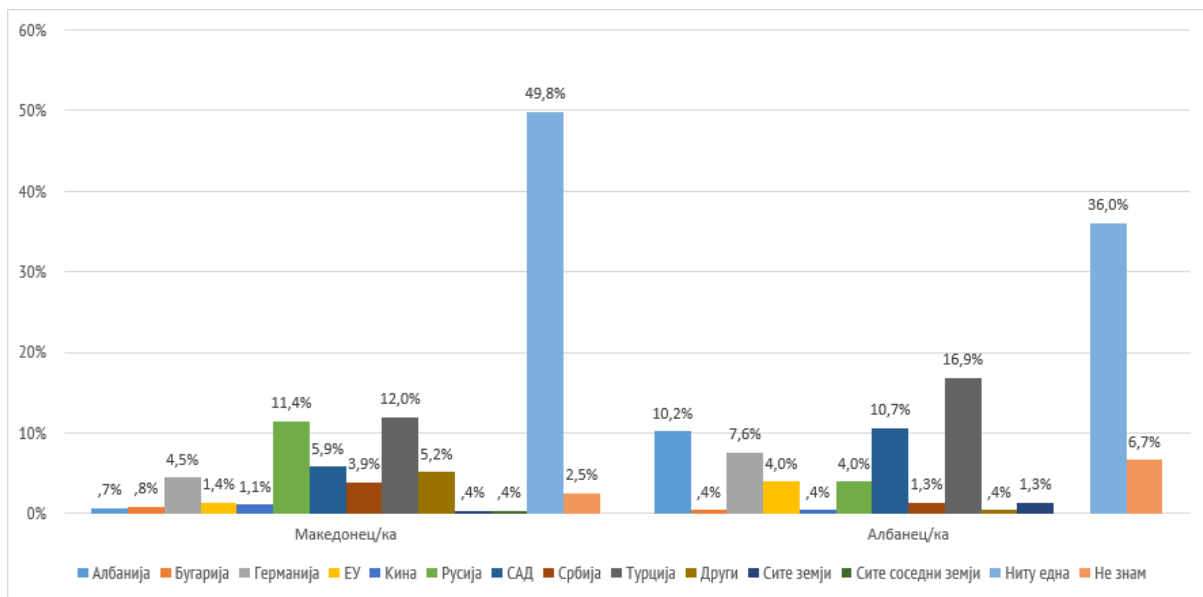
8. Релации и стратешки партнерства

Графикон 11 - Која земја во светот е најпријателски наклонета кон Македонија?

Испитаниците имаат поделени мислења за тоа која земја е најпријателски наклонета кон Македонија. Најмногу од нив, 14,1% сметаат дека тоа е Турција, а 10%, дека тоа е Русија. Вкупно 6,6% сметаат дека тоа се САД, а 6% дека тоа е Германија. Европската Унија ја доживуваат како пријателска 1,9% од испитаниците.

Етничките Албанци во поголем процент идентификувале пријателски земји. Тие распоредиле вкупно 57,3% кај 11 земји, за разлика од етничките Македонци кои распоредиле 44,7% кај 12 земји. Притоа, разлики меѓу има кај перцепциите за Албанија, Германија, САД што може да се види од графиконот подолу.

Графикон 12 - Која земја во светот е најпријателски наклонета кон Македонија?

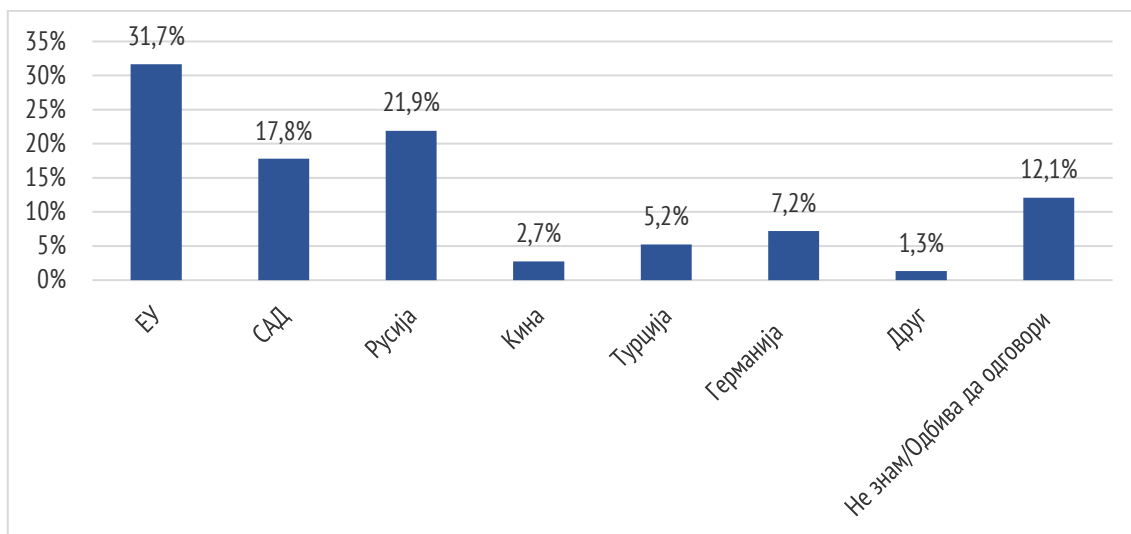
На перцепциите за тоа која е најпријателската земја влијае и политичката определба. Од табелата 4 може да се види дека за гласачите на ВМРО-ДПМНЕ најпријателска земја е Русија (17,5%), а потоа Турција (14,6%). Гласачите на СДСМ имаа исти размислувања во врска со Турција, но на второ место кај нив се САД (10,4%). Турција е најпријателска и за ДУИ (22,8%) и за Беса (19,2%). За Алијансата на Албанците тоа е Албанија (22,8%), а за ДПА САД (21,9%).

Која земја во светот е најпријателски наклонета кон Македонија?	За која партија ќе гласате?					
	ВМРО-ДПМНЕ	СДСМ	ДУИ	Беса	Алијанса на Албанците	ДПА
Албанија	0,4%	3,5%	8,3%	7,7%	22,8%	13,1%
Бугарија	0,7%	0,5%	3,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Германија	3,3%	9,7%	6,4%	15,1%	5,2%	0,0%
ЕУ	1,3%	4,7%	7,4%	0,0%	5,2%	0,0%
Кина	1,1%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Русија	17,5%	5,9%	5,8%	7,0%	5,0%	0,0%
САД	5,4%	10,4%	9,7%	6,0%	20,6%	21,9%
Србија	5,9%	2,7%	3,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Турција	14,6%	14,1%	22,8%	19,2%	12,2%	14,3%
Други	3,9%	3,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Сите земји	0,0%	0,0%	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Сите соседни земји	0,3%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ниту една	42,1%	41,1%	26,8%	42,5%	16,8%	43,6%
Не знам	3,4%	1,9%	4,8%	2,5%	12,2%	7,1%

Табела 4 - Ставови на гласачите на политичките партии за тоа која земја е пријателски наклонета кон Р.Македонија

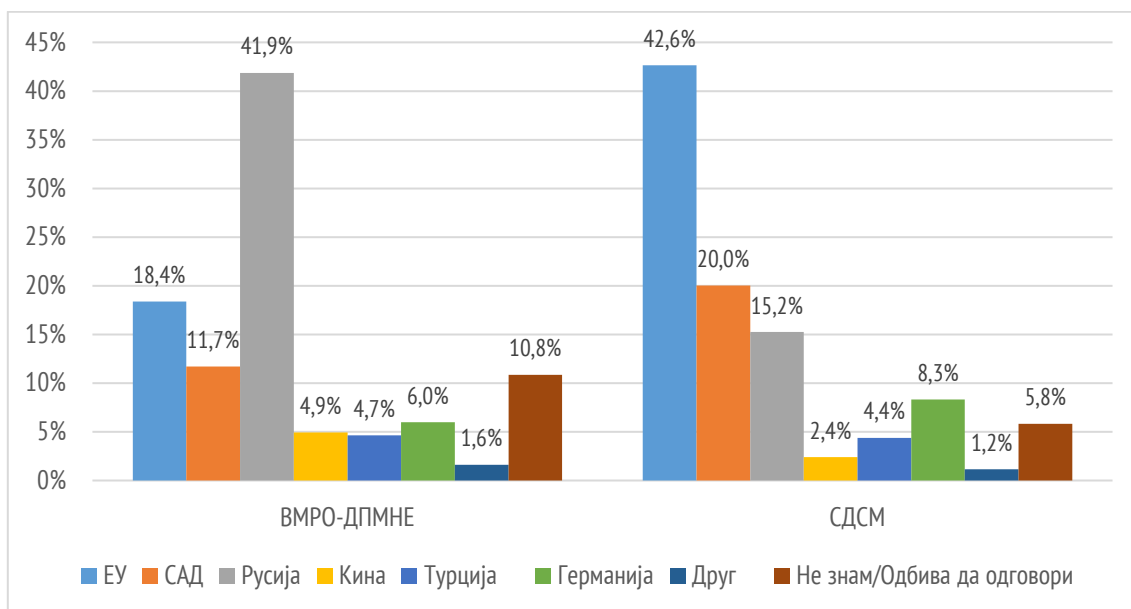
Размислувањата се поинакви на прашањето кој треба да биде стратешки партнер на Република Македонија. Тука во предност е ЕУ со 31,7%, потоа Русија (21,9%) па САД (17,8%). За ЕУ најголема е поддршката во Полошкиот регион (54,4%), а најмала во Вардарскиот (21,7%). Исто е и кај поддршката на САД за кои 34% од жителите на Полог сметаат дека треба да биде стратешки партнер на земјава, додека

најниска е поддршката во Југоисточниот регион (15,1%). Русија има најголема поддршка во Вардарскиот регион (43,9%), а најмала во Полошкиот (12,3%).

Графикон 13 - Кој од следниве меѓународни субјекти треба да е стратешки партнер на Р.Македонија?

Од аспект на етничка припадност, етничките Македонци во приближно ист процент сметаат дека стратешкиот партнер на Македонија треба да биде ЕУ (29,1%) односно Русија (27,5%). Етничките Албанци пак, поголема предност им даваат на ЕУ (40,3%) и САД (32,1%).

Графикон 14 - Кој од следниве меѓународни субјекти треба да е стратешки партнер на Р. Македонија?

За која партија ќе гласате?						
Која земја во светот е најпријателски наклонета кон Македонија?	ВМРО-ДПМНЕ	СДСМ	ДУИ	Беса	Алијанса на Албанците	ДПА
ЕУ	22,2%	57,3%	40,5%	60,5%	69,6%	56,8%
САД	14,1%	26,9%	41,6%	50,5%	44,4%	60,9%
Русија	50,5%	20,5%	17,9%	2,6%	0,0%	0,0%
Кина	5,9%	3,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Турција	5,6%	5,9%	12,4%	15,7%	6,9%	10,0%
Германија	7,2%	11,2%	6,9%	13,2%	6,9%	9,6%
Друг	1,9%	1,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Не знам/одбива да одговори	13,1%	7,8%	9,4%	0,0%	0,0%	13,2%

Табела 5 - Ставови на гласачите на политичките партии за тоа која земја треба да биде стратешки партнер на Р.Македонија

Влијанието на политичката припадност може да се види во табелата 5. Мнозинство на гласачите на ВМРО-ДПМНЕ (50,5%) за стратешки партнер ја сметаат Русија, а гласачите на СДСМ (57,3%), ЕУ. Гласачите на ДУИ (41,6%) предност им даваат на САД како и гласачите на ДПА (60,9%). Додека гласачите на Беса (60,5%) и на Алијансата на Албанците (69,6%) предност и даваат на ЕУ.

9. Заклучоци

Најголем број од испитаниците (30,2%) сметаат дека **влада на широка коалиција со сите поголеми партии е решение за политичката криза**. Втор најчесто избран одговор е влада формирана со мандат од СДСМ (27,3%).

Повеќе од половината испитаници (56,5%) не се согласуваат дека новите избори се решение за политичката криза. Доколку утре се одржат избори, најголемите политички партии од македонскиот блок, ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ ќе имаат прилично изедначен резултат, 23,3% наспроти 23%.

Мнозинството граѓани (55,2%) имаат негативно мислење за заедничката платформа усвоена од партиите на етничките Албанци.

Негативно е мислењето за средбата на претставниците на партиите на етничките Албанци со премиерот на Република Албанија, Еди Рама за мнозинство од испитаниците (63%). Вкупно 58,4% сметаат дека двете македонски политички партии (ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ) треба да формираат своја платформа.

Мнозинство од 62,8% од испитаниците рекле дека **на Специјалното јавно обвинителство, обвинителството треба да му се продолжи периодот** во кој ќе може да покренува обвиненија. За речиси 20 процентни поени е поголема таа поддршка кај етничките Албанци (82,7%).

Повеќе од половината од граѓаните сметаат дека **ЕУ треба да ја остават Македонија сама да се справи со политичката криза (52,8%)**, иако не е занемарлив процентот на оние кои сметаат дека тие треба повеќе да се инволвираат во нејзиното решавање (45,3%). Малку поголем е отпорот за вклучување на САД (57%). Гледано низ етничка призма, побројни се Македонците кои сакаат сами да си ја решаваат кризата (64,7%) во однос на етничките Албанци (33,8%).

Сепак, иако поголем процент од граѓаните сметаат дека ЕУ не треба да се меша во кризата, **Унијата сепак останува најголем стратешки партнер (31,7%)**. На второ место е Русија со 21,9% поддршка, а на трето САД со 17,8% поддршка од испитаниците.

На прашањето: Која земја во светот е најпријателски наклонета кон Македонија – најголем дел од испитаниците (45,2%) одговориле „ниту една“. Од оние кои сметаат дека Македонија има пријатели, најголем број се одлучиле за Турција (14,1%), потоа за Русија (10%) па САД (6,6%).

10. За издавачите

МЦМС веќе 20 години е значаен актер на граѓанското општество во Македонија и во регионот, заснован на вредности и интереси и нивно застапување и влијание врз општеството. Визијата на МЦМС е мир, хармонија и просперитет на луѓето во Македонија, на Балканот и глобално. За исполнување на визијата, МЦМС ја дефинира својата мисија да предводи промени со нови и алтернативни решенија на општествените проблеми, кои влијаат на другите чинители и кои се вклучуваат во главните текови. МЦМС дејствува во секторите на социјална кохезија (вработување, образование, дијалог и културна различност), локален и рурален развој, граѓанско општество и добро владеење. Од 1993 г. МЦМС спроведе повеќе од 65 програми со реализирани преку 1.500 проекти со вкупен буџет од 50 милиони евра.

Телма телевизија е значаен фактор за информирање на јавноста во Македонија и двигател на процесите во општеството во интерес на демократијата. Таа е основана во 1996 година, а од 1998 година зрачи програма на национално ниво. Најмногу ресурси во телевизијата се насочени во продуцирање на информативната програма, која и обезбеди на телевизијата углед на влијателен медиум. Во извештаите на меѓународните монитори, пред сè ОБСЕ и ОДИХР, ТВ Телма секогаш е оценета како објективна и професионална. Во последните две години од уште поголема важност е нејзината улога во општеството со проширување на информативна програма која донесе значително поголем рејтинг на телевизијата и интеракција со граѓаните.

М-ПРОСПЕКТ ДОО Скопје е друштво за истражување на пазар и испитување на јавно мислење, основано во 2012 година. Главната дејност на агенцијата се квантитативни и квалитативни истражувања во областа на економијата, пазарот, општествените феномени и процеси, политиката и медиумите. Во досегашната работа М-Прспект има спроведено повеќе од 60 истражувања во земјата и има учествувало во регионални и глобални истражувања. Преку високо иновативен, прилагодлив и ефикасен пристап воден од потребите на општеството и на клиентите, М-Прспект се залага за добивање високо квалитетни информации. Како член на ICC/ESOMAR, најголемата светска асоцијацијата за општествени и истражувања на пазар М-Прспект се обврзува да се придржува на највисоките професионални и методолошки стандарди во ICC/ESOMAR.

11. **Контакти**

МЦМС: ул. Никола Парапунов 41а пошт.фах 55, 1000 Скопје
<http://mcms.mk>
<http://facebook.mk/mcms.mk>
http://twitter.com/mcms_mk

Телма: ул. Никола Парапунов 51, 1000 Скопје
<http://telma.com.mk>

М-проспект: Никола Парапунов 41, 1000 Скопје
<http://m-prospect.com>